

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у болним стањима (ЗЗ.ЗНБС)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Ненси Ј. Лалић, Јован А. Матијашевић, Драгана Д. Живковић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Јелка М. Рајковић, Драгана М. Симин, Александра М. Матић, Горан Ђ. Маленковић, Милош Д. Пајић, Ивица Р. Лалић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета: Основни циљеви предмета јесу упознавање студената са болом као глобалним јавно здравственим проблемом и компонентама биопсихосоцијалног феномена бола, евалуацијом и медијацијом бола. Овладавање вештинама за практичну примену стечених знања у пракси.			
Исход предмета: Упознавање студената са комплексним мултидимензионалним феноменом бола. Разликовање бола према механизму настанка и дужини трајања. Упознавање студената са правом на отклањање бола као основним људским правом. Евалуација квантитета и квалитета бола. Медијација бола према аналгетичкој лествици и квалитету бола. Путеви и технике медијације бола. Неопиоидни и опиоидни аналгетици. Опиофобија. Вештина идентификације бола и процене интензитета бола. Вештина избора лекова за лечење бола.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Дефиниција бола. Бол као глобални јавно здравствени проблем. Бол као биопсихосоцијални феномен. Концепт да је отклањање бола основно људско право. 2. Компоненте периферних и централних механизма бола. Класификација бола: акутни и хронични бол. Типови бола према механизму настанка: ноцицептивни, неноцицептивни, психогени. 3. Канцерски бол (пробој бола: инцидентни, спонтани). End-of-life pain (бол на крају живота и палијативна медијација) 4. Специјализоване установе за лечење бола. Баријере ефикасном лечењу (здравствено особље, болесник, здравствене и апотекарске службе). 5. Евалуација јачине бола- субјективна процена (златни стандард): Визуелна аналогна скала, Нумеричка скала, Вербална скала. Посебна пажња: старије особе, деца, жене. 6. Избор медијације бола према лествици бола и тростепеној аналгетичкој лествици. 7. Медијација парацетамолом (прва степеница). Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 8. Нестероидни антиинфламаторни лекови (прва степеница): механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 9. Слаби опиоиди (друга степеница): механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 10. Јаки опиоиди (трећа степеница): морфин (краткоделујући са брзим отпуштањем, IR и дугodelујући са спорим отпуштањем, SR), фентанил, метадон, хидроморфон, оксикодон. Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 11. Опиофобија. Синдром зависности. Псеудозависност. Нежељена дејства опиоида. Злоупотреба. 12. Коаналгетици: антидепресанти (амитриптилин) и антиконвулзанти (карбамазепин, габапентин). Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти. 13. Мултимодална аналгезија-оптимизација медијације бола и минимизација нежељених ефеката. 14. Едукација болесника, њихових породица, здравственог и фармацеутског особља. 15. Фитотерапија у третману бола. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Идентификација бола. Евалуација јачине бола. Здравствени случајеви. 2. Упознавање са скалама за евалуацију јачине бола. Здравствени случајеви. 3. Избор медијације према квалитету и квантитету бола. Здравствени случајеви. 4. Избор ОТС (over the counter) аналгетика. Избор фитотерапијских средстава за отклањање бола. Информисање болесника. 5. Избор неопиоидних аналгетика. Здравствени случајеви (акутни и хронични бол). 6. Избор опиоидних аналгетика –основни принципи СЗО 7. Избор опиоидних аналгетика. Здравствени случајеви (канцерски и хронични неканцерски бол)			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бошњак С, Белеслин Д, Вучковић-Декић Љ: Фармакотерапија канцерског бола. Академија медицинских наука, Српског лекарског друштва, Београд, 2007 <i>Допунска</i> 1. Carr E, Izzell M, Christensen M. Advancing Nursing Practice in Pain Management. Wiley-Blackwell. 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			